

J. R. Poulsen: Der er sikkert ikke ret mange faglige Spørgsmaal, hvorom Landmænd, smaa som store, er saa enige som om det, at Grundforbedring af Jorden udført paa rette Maade og til rette Tid er rigtig. Og det er maaske den Foranstaltning, der i forrige og i dette Aarhundrede har betydet mest for de store Fremskridt i Planteavlen, navnlig i Jylland, saadan som Tiden jo ogsaa viser det. Den Lov, som dette Lovforslag skal føre à jour, blev da ogsaa for 11 Aar siden vedtaget enstemmigt paa Rigsdagen, og mit Parti vil ogsaa gerne være med til at gennemføre det foreliggende Lovforslag.

Der findes jo imidlertid noget nyt i §§ 2 og 3 i det foreliggende Lovforslag — saaledes som den højtærede Landbrugsminister ogsaa gjorde opmærksom paa ved Forelæggelsen —, og der er desuden mange andre Spørgsmaal i de i alt 14 Paragraffer, saa ogsaa jeg vil finde det rigtigt, at vi faar en Udvalgsbehandling af Spørgsmaalet.

I § 2 indrømmes der Mergelselskaber eller -foreninger Ret til Undersøgelse og til midlertidig Brug af Mergellejer, dog ikke ud over 4 Maaneder, hvis Landvæsenkommissionen finder det forsvarligt. Med den sagkyndige Person, der skal indstille til Kommissionen, mener man vel en Mand fra Hedeselskabet. I Randers havde Hedeselskabet en Mand paa Landboforeningens Kontor, hvor Folk kunde henvende sig og faa tekniske Spørgsmaal klaret; og jeg vil anse det for rigtigt, at en saadan Mand bliver den, der skal indstille til Kommissionen.

Jeg er absolut ikke velvilligt stemt over for Lods ejere, som er tvære, naar Hensynet til andre gør det nødvendigt at gøre Indgreb i deres Rettigheder. Men det synes mig rimeligt, at ogsaa de Landmænd, som kommer ind under denne Paragraf — altsaa § 2 —, burde have Ret til at appellere Kendelsen til Overlandvæsenkommissionen, saaledes som de faar det efter § 3. Der kan jo blive meget store Ulemper for Lods ejere, f. Eks. ved den Vejret, som forlanges. Den paagældende Vej kan jo nemlig komme til at gaa over Arealer, hvor der ikke er Spor eller Vej i Forvejen, og hvis et saadant Areal bliver opkørt om Efteraaret, naar Undersøgelsen af et Mergelleje finder Sted, er det jo ubehageligt for Ejeren om Foraaet at skulle have det kultiveret tilstrækkelig godt f. Eks. til Saasæd. Ganske vist er jeg klar over, at der skal gives fuld Erstatning, og det er jo kun rimeligt, men jeg synes altsaa, at der i denne Paragraf ligesom i § 3 burde være givet Ret til at

appellere en Kendelse til Overlandvæsenkommissionen.

Da Lovforslaget i det hele indeholder Tilføjelser til og Ændringer i den nuværende Lov, fordelt over 14 Paragraffer, og da det slutter med en Bestemmelse om, at alle de foregaaende Love skal samles i een Lov, hvilket jeg finder meget rigtigt, og da jeg og maaske ogsaa andre har Spørgsmaal at stille, mener jeg ligesom den ærede foregaaende Taler, at Lovforslaget bør behandles i et Udvalg. Jeg regner med, at der vil blive stillet Forslag herom ved Debattens Afslutning.

Martin Sørensen (Peterslund): Inden jeg gaar over til at fremsætte enkelte korte Bemærkninger i Anledning af det foreliggende Lovforslag, vil jeg paa Foreningen De danske Mergelselskabers Vegne udtale en Tak til den højtærede Minister for Landbrug og Fiskeri, til Ministeriets Embedsmænd og til alle, som har medvirket ved Lovforslagets Udformning og Forelæggelse. Jeg vil gerne benytte Lejligheden, som her for første Gang foreligger, til at rette en Tak til Regering og Rigsdag for den Interesse og Støtte, der hidtil er vist Mergelsagen, baade gennem Lovgivning og ved finansiel Støtte i Form af Rentetilskud og Statsgaranti for Laan i Nationalbanken.

Som det fremgaar af de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget, er det Foreningen De danske Mergelselskaber, der har andraget om at faa Lovforslaget fremsat. Foreningen, som har bevist mig den Ære gennem snart 20 Aar at betro mig Formandshvervet, omfatter saa godt som alle Mergelselskaber i Danmark og i alle Landets Egne fra Skagen til Falster og Ærø. I Organisationen staar over 160 Mergelselskaber med ca. 44 000 Medlemmer. Paa de senere Aars Møder og Generalforsamlinger fremkom Henstillinger om, at Foreningen skulde søge at opnaa en Ændring af Mergelloven af 1. Juni 1929, Henstillinger, der yderligere blev underbygget ved Henvendelse og Forslag fra Det danske Hedeselskab og fra flere af Mergelselskabernes juridiske Raadgivere. Saaledes foranlediget optog Foreningen Sagen om Ændring af den gældende Mergellov til Forhandling med den højtærede Minister for Landbrug og Fiskeri og med Ministerens Embedsmænd. Resultatet af disse Forhandlinger er det Lovforslag, der er til Forhandling her i Landstinget i Dag, et Forslag, jeg paa Mergelselskabernes Vegne paa det bedste kan anbefale til Vedtagelse.

Jeg vil gerne nævne enkelte Data, som tjener til Oplysning om Grundlaget for den